

czynom. Spotkanie specjalistów – glaciologów, hydrologów i speleologów, organizowała Unia Speleologiczna UNESCO, kierowana przez prof. Adolfo Eraso z Uniwersytetu i Politechniki w Madrycie. W konferencji wzięło udział około 40 badaczy problemów glacialno-krasowych z Europy i obu Ameryk. Referaty dotyczyły głównie zagadnień rozwoju systemów jaskiniowo-drenażowych lodowców polarnych i wysokogórskich, na przykładzie Spitsbergenu, Islandii, Grenlandii, Uralu, Kaukazu, Karakorum, Patagonii i Antarktyki. Bogato w tym zakresie prezentowany był dorobek polsko-czeskiej grupy ze Spitsbergenu (kierownik prof. M. Pulina), referowany przez dr J. Rehaka. Korepondowała z nim praca prof. J. Schroedera z Kanady, poświęcona rozwojowi jaskiń lodowca Hans. Nowatorskie rozwiązania teorii budowy i transformacji jaskiń lodowcowych przedstawił dr G. Badino z Włoch. Uzupełnieniem tych zagadnień była praca prezentowana przez dr M. Moskalewskiego z Moskwy, o radiolokacyjnych badaniach wewnątrz lodowców Spitsbergenu. O skutkach geomorfologicznych na przedpolach lodowców Spitsbergenu mówiła dr M. Griselin z Francji, a o warunkach klimatycznych ablacji autor niniejszego sprawozdania. Podobne zjawiska z wyspy Livingstona w Antarktyce i półwyspu Wegenera na Grenlandii prezentował prof. Eraso.

W ramach sympozjum odbywały się posiedzenia International Working Group Glacier Caves and Karst in Polar Regions, która postanowiła kontynuować w najbliższych latach badania w rejonie fiordu Hornsund na Spitsbergenie i na wyspie Livingstona w Antarktyce, oraz zorganizować drugie sympozjum, prawdopodobnie w 1992 roku, w Czecho-Słowacji.

Janina Repelewska-Pękałowa
 Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
 Instytut Nauk o Ziemi
 20-033 Lublin, ul. Akademicka 19

SESJA POLARNA INOZ UMCS „ZJAWISKA PERYGLACJALNE ZACHODNIEGO SPITSBERGENU”

Do tradycji weszło organizowanie przez Instytut Nauk o Ziemi UMCS dorocznych sesji polarnych, których głównym celem było informowanie lubelskiego ośrodka naukowego i władz uczelni o przebiegu

i wynikach badań kolejnych wypraw UMCS. Programy sesji były wysyłane do wszystkich osób i instytucji zainteresowanych problematyką polarną. Udział w sesji mogli wziąć wszyscy chętni w kraju i zza granicy.

Kolejna Sesja Polarna INOZ odbyła się w dniu 27 kwietnia 1990, z tematem przewodnim „Zjawiska peryglacjalne Zachodniego Spitsbergenu”. Wzięło w niej udział kilkadziesiąt osób z różnych ośrodków krajowych, a także z Instytutu Biologii Morza w Murmańsku, Instytutów Geograficznych z Litwy i Estonii, oraz Instytutu Archeologii z Moskwy. Wygłoszono 8 referatów prezentujących badania różnych ośrodków. Między innymi wygłoszono referaty pt.: „Procesy eoliczne i litogeneza otworów pyłowych na południowym obrzeżeniu Bellsundu” (prof. J. Wojtanowicz - UMCS), „Metale ciężkie w roślinach tundry spitsbergeńskiej” (dr Z. Józwik - UMCS), „Rozwój paleogeograficzny otoczenia Zatoki Petunia – Billefjorden” (prof. A. Karczewski - UAM Poznań), „Osadnictwo sezonowe na Svalbardzie” (prof. V. Starkov - Inst.Archeologii - Moskwa); oraz referaty dotyczące czynnej warstwy zmarzliny i termiki gruntu (prof. G. Wójcik, dr R. Przybylak, dr K. Marciniak - UMK Toruń, dr K. Migala - UWrocławski) oraz zmarzliny podwodnej (doc. S. Rudowski - Instytut Geofizyki PAN Warszawa). Ponadto zaprezentowano w formie posterów pozostałe referaty przedstawiające wyniki badań prowadzonych przez Wyprawę UMCS w 1989 roku. Uczestnicy Sesji mogli obejrzeć wystawę grafik i rysunków Zbigniewa Józwicka, pt. „Z życia tundry”.

Wszystkie referaty zaprezentowane na Sesji Polarnej w 1990 roku, zostały opublikowane w kolejnym tomie z cyklu „Wyprawy Geograficzne na Spitsbergen”, Lublin, 1990, który został oddany do rąk czytelników w dniu sesji. Tom ten o objętości 278 stron zawiera 29 artykułów i komunikatów. Jest on w całości w angielskiej wersji językowej ze streszczeniami w języku polskim.

Wojciech Stankowski
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Badań Czwartorzędu
61-701 Poznań, ul. Fredry 10

XVII SYMPOZJUM POLARNE

W dniach 4 i 5 maja 1990 roku w Błazejewku koło Kórniku pod Poznaniem odbyło się doroczne Sympozjum Klubu Polarnego. Było to już